

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра терапії та клінічної діагностики ім. Левченка В.І.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОПЕДЕВТИКА ТА МЕДИЦИНА ХВОРОБ ДИКИХ ТА
ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН І ПТИЦЬ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (доктор філософії) рівень
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	21 Ветеринарна медицина
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	211 Ветеринарна медицина
ФАКУЛЬТЕТ	ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Робоча програма з навчальної дисципліни «Пропедевтика та медицина хвороб диких та екзотичних тварин і птиці» галузь знань 21 «Ветеринарна медицина», спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» / Укладачі: А.Ю. Мельник, Сахнюк В.В., Богатко Л.М., В.С. Сакара, Вовкотруб Н.В., Піддубняк О.В., Харченко А.В., Білик Б.П. – Біла Церква: БНАУ, 2020. – 17 с.

Розробники: Мельник А.Ю., доцент
Сахнюк В.В., професор
Богатко Л.М., доцент
Сакара В.С., аспірант
Вовкотруб Н.В., доцент
Піддубняк О.В., доцент
Харченко А.В., асистент
Білик Б.П., аспірант

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри терапії та клінічної діагностики ім. Левченка В.І.

Протокол від “26” серпня 2020 року № 9.

Завідувач кафедри терапії та
клінічної діагностики ім. Левченка В.І.

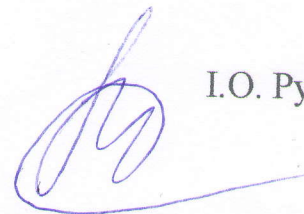
Богатко Л.М.

Голова науково-методичної комісії,
д-р вет, наук, професор
(Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.)

В.В. Сахнюк

Голова Академічної Ради, доктор вет. наук
(Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.)

І.О. Рубленко

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. ОЧІКУВАННІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
6.1. Лекції.....	11
6.2 Практичні заняття	12
6.3. Самостійна робота аспіранта (СРА)	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	15
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	15
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ.....	17
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2020–2021 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Пропедевтика та медицина хвороб диких та екзотичних тварин і птиці» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 60 години (лекції – 30, практичні заняття – 30), самостійна робота аспірантів – 90 годин.

Формою поточного контролю знань – є модуль у письмовій формі (тести). Вид підсумкової оцінки – іспит. Години практики, наукова і самостійна робота визначаються та розписуються індивідуально за вибором магістранта і згоди керівника.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	галузь знань 21 «Ветеринарна медицина»	<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 5	спеціальність: 211 «Ветеринарна медицина»	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		<i>Семестр</i>
Загальна кількість академічних годин – 150		4-й
		<i>Лекції</i>
		30
		<i>Практичні</i>
		30
		<i>Самостійна робота</i>
		90
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	третій (доктор філософії) рівень вищої освіти	Індивідуальні завдання: -
		Навчальна практика:-
		Підсумковий контроль: іспит

Метою вивчення дисципліни є глибоке і всебічне вивчення методів ранньої діагностики, терапії та застосування комплексних профілактичних заходів за внутрішньої поліморбідної, поліорганної та метаболічної патології у диких та екзотичних тварин і птиці.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Пропедевтика та медицина хвороб диких та екзотичних тварин і птиці» базується на знаннях таких дисциплін як «Фізіологія тварин» «Патофізіологія тварин», «Пропедевтика хвороб тварин та діагностична візуалізація», «Ветеринарна клінічна біохімія», «Ветеринарна фармакологія», «Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях», «сучасні методи викладання у вищій школі», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Філософія науки».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Ветеринарна медицина» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
PH 1	Вільно володіти державною та достатньо для професійного представлення результатів наукових досліджень іноземною мовою.
PH 4	Розуміти мету власного наукового дослідження.
PH 5	Володіти методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій.
PH 9	Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.
PH 11	Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження з ветеринарної медицини, які приводять до отримання нових знань.
PH 13	Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання з ветеринарної медицини, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно досліджуваної проблеми, встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.
PH 14	Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення.
PH 16	Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

PH 19	Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології під час спілкування, обміну інформацією, збору, аналізу, оброблення, інтерпретації різних джерел з ветеринарної медицини.
PH 21	Оформити результати досліджень у вигляді дисертаційної роботи та здійснити її прилюдний захист.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Пропедевтика та медицина хвороб диких та екзотичних тварин і птиці»

Модуль 1 – Особливості та ветеринарно-технологічні аспекти вирощування та утримання диких та екзотичних тварин і птиці.

Тема 1.1. Техніка безпеки при роботі з дикими та екзотичними тваринами.

Тема 1.2. Основні аспекти та особливості вирощування та утримання диких та екзотичних тварин в умовах зоопарків, заповідників та зоокуточків.

Тема 1.3. Основні еколого-гігієнічні заходи за вирощування і утримання диких м'ясоїдних тварин.

Тема 1.4. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування диких м'ясоїдних тварин.

Тема 1.5. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування екзотичної птиці.

Тема 1.6. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування плазунів.

Модуль 2. Пропедевтика та медицина внутрішніх хвороб диких та екзотичних тварин і птиці.

Тема 2.1. Анамнез.

Тема 2.2. Особливості фізіології та спеціальна пропедевтика хвороб диких м'ясоїдних тварин.

Тема 2.3. Особливості фізіології та спеціальна пропедевтика хвороб екзотичної птиці.

Тема 2.4. Медицина хвороб респіраторної системи диких та екзотичних тварин і птиці.

Тема 2.5. Медицина хвороб травної системи диких та екзотичних тварин і птиці.

Тема 2.6. Медицина хвороб системи органів яйцеутворення екзотичної птиці.

Модуль 3. Пропедевтика та медицина хвороб, спричинених порушенням вітамінно-мінерального живлення.

Тема 3.1. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну ретинолу.

Тема 3.2. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну холекальциферолу.

Тема 3.3. Клініко-лабораторна діагностика та профілактика порушень обміну токоферолу.

Тема 3.4. Клінічна оцінка лікувальні та профілактичні заходи за порушення обміну вітамінів групи В.

Тема 3.5. Клініко-біохімічна діагностика і медицина порушень обміну кальцію, фосфору та магнію.

Тема 3.6. Клініко-біохімічна діагностика і медицина порушень обміну мінеральних речовин в організмі птиці.

Модуль 4. Пропедевтика та медицина хвороб, спричинених порушенням білково-вуглеводного метаболізму.

Тема 4.1. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за аліментарної дистрофії, білом'язової хвороби та порушення обміну Холіну і Мангану.

Тема 4.2. Порушення обміну сечової кислоти та заходи з попередження розвитку сечокам'яної хвороби.

Тема 4.3. Клініко-біохімічна оцінка гепатодистрофії та ожиріння.

Тема 4.4. Профілактика та терапія канібалізму птиці.

Тема 4.5. Особливості ветеринарно-санітарних аспектів нормування годівлі диких та екзотичних тварин і птиці.

Тема 4.6. Особливості фармакопрофілактики і технологія попередження стресових факторів у диких та екзотичних тварин і птиці.

Модуль 5. Дослідження згідно погодженої теми з аспірантом.

Тема 5.1. Інноваційні технології та сучасні засоби групової антиген-неспецифічної профілактики хвороб диких та екзотичних тварин і птиці.

Тема 5.2. Правила роботи у лабораторії клінічної біохімії. Опанування методик гематологічного дослідження крові.

Тема 5.3. Особливості підрахунку формених елементів крові у птиці.

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА МОДУЛЯМИ

№ модуля	Кількість годин за видами занять			Годин/кредитів
	Лекції	Практичні	СРС	
1	4	8	18	30/1
2	6	6	18	30/1
3	12	2	16	30/1

4	6	6	18	30/1
5	2	8	20	30/1
Всього	30	30	90	150/5,0

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Всього	у тому числі				
лекції		ПЗ	Лаб.	інд.	срс	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1 – Особливості та ветеринарно-технологічні аспекти вирощування та утримання диких та екзотичних тварин і птиці						
Тема 1.1. Техніка безпеки при роботі з дикими та екзотичними тваринами.	6		2			4
Тема 1.2. Основні аспекти та особливості вирощування та утримання диких та екзотичних тварин в умовах зоопарків, заповідників та зоокуточків.	6	2	2			2
Тема 1.3. Основні еколого-гігієнічні заходи за вирощування і утримання диких м'ясоїдних тварин.	6		2			4
Тема 1.4. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування диких м'ясоїдних тварин.	2					2
Тема 1.5. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування екзотичної птиці.	6	2				4
Тема 1.6. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування плазунів.			2			2
Разом за модуль 1	30	4	8	0	0	18
Модуль 2. Пропедевтика та медицина внутрішніх хвороб диких та екзотичних тварин і птиці						
Тема 2.1. Анамнез.	4		2			2

Тема 2.2. Особливості фізіології та спеціальна пропедевтика хвороб диких м'ясоїдних тварин.	4		2			2
Тема 2.3. Особливості фізіології та спеціальна пропедевтика хвороб екзотичної птиці.	6	2				4
Тема 2.4. Медицина хвороб респіраторної системи диких та екзотичних тварин і птиці.	6	2				4
Тема 2.5. Медицина хвороб травної системи диких та екзотичних тварин і птиці.	6	2				4
Тема 2.6. Медицина хвороб системи органів яйцеутворення екзотичної птиці.	4		2			2
Разом модуль 2	30	6	6	0	0	18
Модуль 3. Пропедевтика та медицина хвороб, спричинених порушенням вітамінно-мінерального живлення						
Тема 3.1. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну ретинолу.	4	2				2
Тема 3.2. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну холекальциферолу.	8	2	2			4
Тема 3.3. Клініко-лабораторна діагностика та профілактика порушень обміну токоферолу.	4	2				2
Тема 3.4. Клінічна оцінка лікувальні та профілактичні заходи за порушення обміну вітамінів групи В.	6	2				4
Тема 3.5. Клініко-біохімічна діагностика і медицина порушень обміну кальцію, фосфору та магнію.	4	2				2
Тема 3.6. Клініко-біохімічна діагностика і	4	2				2

медицина порушень обміну мінеральних речовин в організмі птиці.						
Разом модуль 3	30	12	2	0	0	16
Модуль 4. Пропедевтика та медицина хвороб, спричинених порушенням білково-вуглеводного метаболізму						
Тема 4.1. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за аліментарної дистрофії, білом'язової хвороби та порушення обміну Холіну і Мангану.	6		2			4
Тема 4.2. Порушення обміну сечової кислоти та заходи з попередження розвитку сечокам'яної хвороби.	4	2				2
Тема 4.3. Клініко-біохімічна оцінка та терапія гепатодистрофії та ожиріння.	4		2			2
Тема 4.4. Профілактика та терапія канібалізму птиці.	4	2				2
Тема 4.5. Особливості ветеринарно-санітарних аспектів нормування годівлі диких та екзотичних тварин і птиці.	6		2			4
Тема 4.6. Особливості фармакопрофілактики і технологія попередження стресових факторів у диких та екзотичних тварин і птиці.	6	2				4
Разом модуль 4	30	6	6	0	0	18
Модуль 5. Дослідження згідно погодженої теми з аспірантом						
Тема 5.1. Інноваційні технології та сучасні засоби групової антиген-неспецифічної профілактики хвороб диких та екзотичних тварин і птиці.	8	2	2			4
Тема 5.2. Правила роботи у лабораторії клінічної біохімії. Опанування методик гематологічного дослідження крові.	10		4			8
Тема 5.3. Особливості підрахунку формених	12		2			8

елементів крові у птиці.						
Разом модуль 5	30	2	8	0	0	20
Усього годин	150	30	30	0	0	90

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№п/п	Тема і зміст лекцій	К-сть год.
Змістовий модуль 1.		
1	Тема 1.2. Основні аспекти та особливості вирощування та утримання диких та екзотичних тварин в умовах зоопарків, заповідників та зоокуточків.	2
2	Тема 1.5. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування екзотичної птиці.	2
Змістовий модуль 2.		
3	Тема 2.3. Особливості фізіології та спеціальна пропедевтика хвороб екзотичної птиці.	2
4	Тема 2.4. Медицина хвороб респіраторної системи диких та екзотичних тварин і птиці.	2
5	Тема 2.5. Медицина хвороб травної системи диких та екзотичних тварин і птиці.	2
Змістовий модуль 3.		
6	Тема 3.1. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну ретинолу.	2
7	Тема 3.2. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну холекальциферолу.	2
8	Тема 3.3. Клініко-лабораторна діагностика та профілактика порушень обміну токоферолу.	2
9	Тема 3.4. Клінічна оцінка лікувальні та профілактичні заходи за порушення обміну вітамінів групи В.	2
10	Тема 3.5. Клініко-біохімічна діагностика і медицина порушень обміну кальцію, фосфору та магнію.	2
11	Тема 3.6. Клініко-біохімічна діагностика і медицина порушень обміну мінеральних речовин в організмі птиці.	2
Змістовий модуль 4.		
12	Тема 4.2. Порушення обміну сечової кислоти та заходи з попередження розвитку сечокам'яної хвороби.	2
13	Тема 4.5. Особливості ветеринарно-санітарних аспектів нормування годівлі диких та екзотичних тварин і птиці.	2
14	Тема 4.6. Особливості фармакопрофілактики і технологія попередження стресових факторів у диких та екзотичних тварин і птиці.	2
Змістовий модуль 5.		
15	Тема 5.1. Інноваційні технології та сучасні засоби групової антиген-неспецифічної профілактики хвороб диких та екзотичних тварин і птиці.	2
Всього годин		30

6.2 Практичні заняття

№ п/п	Зміст занять	К-сть год.
Модуль 1.		
1	Тема 1.1. Техніка безпеки при роботі з дикими та екзотичними тваринами і птицею.	2
2	Тема 1.2. Основні аспекти та особливості вирощування та утримання диких та екзотичних тварин і птиці в умовах зоопарків, заповідників та зоокуточків.	2
3	Тема 1.3. Основні еколого-гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи за вирощування і утримання диких м'ясоїдних диких тварин.	2
4	Тема 1.6. Біологічні особливості та ветеринарно-санітарне забезпечення утримання та вирощування плазунів.	2
Модуль 2.		
5	Тема 2.1. Анамнез.	2
6	Тема 2.2. Особливості фізіології та спеціальна пропедевтика хвороб диких м'ясоїдних тварин.	2
7	Тема 2.6. Медицина хвороб системи органів яйцеутворення екзотичної птиці.	2
Модуль 3.		
8	Тема 3.2. Клініко-лабораторна діагностика, терапія та профілактика порушень обміну холекальциферолу.	2
Модуль 4.		
9	Тема 4.1. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за аліментарної дистрофії, білом'язової хвороби та порушення обміну Холіну і Мангану.	2
10	Тема 4.3. Клініко-біохімічна оцінка гепатодистрофії та ожиріння.	2
11	Тема 4.4. Профілактика та терапія канібалізму птиці.	2
Модуль 5..		
12	Тема 5.1. Інноваційні технології та сучасні засоби групової антиген-неспецифічної профілактики хвороб диких та екзотичних тварин і птиці. Модуль.	2
13	Тема 5.2. Правила роботи у лабораторії клінічної біохімії. Опанування методик гематологічного дослідження крові.	4
14	Тема 5.3. Особливості підрахунку формених елементів крові у птиці.	2
Всього годин		30

6.3. Самостійна робота аспіранта (СРА)

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
Змістовий модуль 1.		
1	Ветеринарне забезпечення та особливості вирощування та утримання приматів упродовж року.	4
2	Біологічні особливості та схема утримання і вирощування декоративних качок.	2
3	Біологічні особливості та схема утримання і вирощування декоративних голубів.	4

4	Біологічні особливості та схема утримання і вирощування декоративних гусей.	2
5	Гігієна та ветеринарно-технологічне забезпечення утримання і вирощування страусів (Африканський, Ему).	4
6	Загальні принципи ветеринарного забезпечення утримання, вирощування і розмноження диких та екзотичних тварин і птиці.	2
Змістовий модуль 2.		
7	Особливості ембріонального розвитку та інкубації яєць екзотичних птахів різних видів. Біологічний контроль при одержанні молодняку птиці.	2
8	Патологія ембріонів птиці та їх рання діагностика. Ембріональна дистрофія за порушення інкубації яєць птиці різних видів.	2
9	Розлади ембріогенезу птиці за порушенні режиму інкубації. Овоскопія інкубаційних яєць.	4
10	Статевий диморфізм. Визначення статі молодняку птиці.	4
11	Особливості діагностики патології ендокринної системи у диких та екзотичних тварин і птиці.	4
12	Хвороби шкіри та їх рання діагностика у диких та екзотичних тварин і птиці.	2
Змістовий модуль 3.		
13	Особливості збору анамнестичних даних у диких та екзотичних тварин і птиці різних видів.	2
14	Загальні принципи діагностики та профілактики порушень обміну жиророзчинних вітамінів.	4
15	Загальні принципи діагностики та профілактики порушень обміну водорозчинних вітамінів.	2
16	Особливості планування і методологія проведення експериментальної роботи з дикими та екзотичними тваринами і птицею.	4
17	Діагностика та профілактика порушень обміну Феруму, Цинку, Купруму, Кобальту, Селену та Йоду.	2
18	Новітні принципи ранньої діагностики та профілактики порушень обміну вітамінно-мінеральних речовин в організмі птиці. Огляд ринку препаратів вітамінно-мінеральних речовин.	2
Змістовний модуль 4.		
19	Кардіоміопатії у диких та екзотичних тварин.	4
20	Хвороби нервової системи диких та екзотичних тварин і птиці.	2
21	Особливості діагностичних заходів за панкреатиту диких та екзотичних тварин і птиці.	2
22	Дезінтоксикаційні заходи за отруєння. Шляхи реабілітації тварин.	2
23	Використання додаткових методів дослідження за внутрішньої патології у диких та екзотичних тварин і птиці.	4
24	Дієтотерапія за поліморбідної, поліорганної та поліметаболічної патології у диких та екзотичних тварин і птиці.	4
Змістовий модуль 5.		
25	Діджиталізація як норма ведення електронного документообігу та контролю проведення наукових досліджень.	4

26	Підготовка лабораторного посуду, приготування і зберігання точних розчинів.	8
27	Опанування роботи на сучасних напівавтоматичних біохімічних та автоматичних гематологічних аналізаторах	8
Всього годин		90

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі *Microsoft Office Power Point 2019 p.*, *Google presentation*, *Google Forms*, *Google chart*, *Google Meet*, роздатковий матеріал, виконання практичних індивідуальних завдань, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття супроводжуються виїздом на ферму і проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань як індивідуальних так в групах. Обов'язковим є проведення лабораторних досліджень, конференцій, ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи аспірантів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням самостійної роботи здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування або онлайн-співбесіди.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється аспірантам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання СР та модульного контролю) і передбачає обов'язкову присутність аспірантів. По завершенню 4 -го семестру – іспит.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність аспіранта в дискусії, якість конспекту. Оцінку на практичному занятті аспірант отримує за виконані розрахункові, практичні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, проведення посівів, виготовлення препаратів, захист протоколів, активність під час дискусій. Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності аспірант здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення аспірантів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться аспіранту, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться аспіранту, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Критерії підсумкового оцінювання

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання аспіранта з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Розподіл балів проводиться за наступною схемою:

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	20	40	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі *Microsoft Office Power Point 2019 p.*;
2. Віртуальні диски з використанням *Google presentation, Google Forms, Google chart, Google Meet*;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;
4. Зразки фармакологічної продукції різних виробників.

Технічні засоби:

1. Напівавтоматичні біохімічні та автоматичний гематологічний аналізатори.
2. Дозатрони для кількісного вимірювання вітамінних та антибактеріальних препаратів.
3. Набори реактивів та хімічні реагенти для гематологічного дослідження крові.
2. Вакуумні пробірки та голки від них для прижиттєвого відбору крові.
3. Пробірки для центрифугування крові.
4. Антикоагулянти.
5. Мікроцентрифуга для визначення величини гематокриту.
6. Центрифуга ОПН-3№.
7. Ножиці для дебікування птиці.
8. Ін'єкційні шприци.
9. Ваги електронні AD200 AXIS.
10. Термостат водяний.
11. Мікроскоп Біолам.
12. Плитка електрична.
13. Морозильник.
14. Сушільна шафа.
15. Хімічні шейкери.
16. Бідистилятор.
16. Stat Fax 1904+.
17. Stat Fax 4500.
18. Shumadzy 6600.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Клінічна діагностика хвороб тварин: [Підручник] / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2017. – 612 с.
2. Внутрішні хвороби тварин / [Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. та ін.]; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2015. – Ч.2. – 610 с.
3. Внутрішні хвороби тварин / [Левченко В.І., Кондрахін І.П., Влізло В.В. та ін.]; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2012. – Ч.1. – 528 с.
4. Ветеринарна клінічна біохімія: підручник / В.І. Левченко та ін.; за ред.

- В.І. Левченка і В.В. Влізла. 2-ге вид., перероб. та доп. Біла Церква, 2019. – 416 с.
5. Метаболічні хвороби сільськогосподарської птиці (класифікація та методи діагностики): Методичні рекомендації для підготовки фахівців ОКР «магістр» – 8.110101 напряму “Ветеринарна медицина” та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / А.Ю. Мельник, В.І. Левченко, І.В. Папченко, В.П. Москаленко, М.В. Утеченко, В.П. Гончаренко, Л.М. Богатко, А.В. Розумнюк, В.М. Безух, Н.В. Вовкотруб, В.П. Надточій – Біла Церква, 2013. – 30 с.
6. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин: довідник / [Проваторов Г.В., Ладика В.І., Бондарчук Л.В.; за заг. ред. В.О. Проваторова]. – Суми: Університетська книга, 2009. – 489 с.
7. Diseases of poultry/ Ed.by Y.M. Saif . – 11- th edition. – Iowa : Iowa State Press, 2003. – 1231 p.
8. Птахівництво і технологія виробництва яєць та м’яса птиці / В.І Бесулін, В.І Гужева, С.М. Куцан [та ін.]: За ред. В.І. Бесуліна. – Біла Церква, 2003. – 448 с.
9. Bistner S.I., Ford R.B., Raffe M.R. Handbook of veterinary procedures and emergency treatment. – seventh edition. – Philadelphia : Saunders, 2000. – 1022 p.
10. Фізіолого-біохімічні основи живлення птиці / [Ратич І.Б., Гунчак А.В., Стояновская Г.М. та ін.]; за ред. І.Б. Ратича. – Львів,, 2007. – 233 с.
11. Avian medicine / Jaime Samour. – London : Mosby, 2000. – 427 p.
12. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин / [Левченко В.І., Головаха В.І., Кондрахін І.П. та ін]; За ред. В.І. Левченка. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 437 с.
13. Науково-методичний і консультаційний центр України з питань птахівництва – офіційний сайт: <http://avianua.com/ua/>

Адреси сайтів в INTERNET

Для підготовки до практичних занять та самостійної роботи та з метою більш повного засвоєння дисципліни аспіранти можуть користуватися електронними сайтами:

1. <https://www.scopus.com/>
2. <https://apps.webofknowledge.com>
3. <https://scholar.google.com.ua/>
4. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
5. <http://teach.btsau.net.ua/>
6. www.btsau.kiev.ua – сайт Білоцерківського НАУ;
7. <http://rep.btsau.edu.ua/> – репозитарій Білоцерківського НАУ;
8. <http://www.consumer.gov.ua/> – сайт Держпродспоживслужби України;
9. <http://www.poultryhub.org/>

10. <http://avianua.com/ua/>
11. <http://vetlabresearch.gov.ua/> – Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ВСЕ;
12. <http://ivm.kiev.ua/golovna.html> – Інститут ветеринарної медицини НААН України;
13. www.iso.org. – сайт International Organization for Standardization (ISO);
14. <http://www.fao.org/home/en/> – сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO);
15. <https://www.who.int/en/> – сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ);
16. <https://www.oie.int/> – сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ);
17. Електронні безкоштовні посібники.
http://www.freebookcentre.net/medical_text_books_journals/epidemiology_ebooks_online_texts_download.html.
18. <https://ouci.dntb.gov.ua/>
19. <https://www.vetelib.com/index.php>